

Erasmus+

Videns Output 3: NEW-D Undervisningsvejledning

Tilrettelagt af
Zsafia Jobbagy

FormAzione Co & So Network, IT

Projekttitel: Nye didaktiske modeller til undervisning af sårbare og udsatte unge på erhvervsuddannelser og arbejdsforberedende uddannelser for at reducere frafald.

Projektnummer: 2014-1-AT-KA202-000975

VIDENS OUTPUT 3: NEW-D UNDERVISNINGSVEJLEDNING

Tilrettelagt af
Zsofia Jobbagy
FormAzione Co&So Network, IT

Februar 2016

PROJEKT

Nye didaktiske modeller til undervisning af sårbare og udsatte unge på erhvervsuddannelser og arbejdsforberedende uddannelser for at reducere frafald.

Akronym: NEW-D

Projektnummer: 2014-1-AT-KA202-000975

ANSVARSKRIVELSE

Dette projekt er finansieret med støtte fra Europa-Kommissionen. Denne publikation udtrykker kun forfatterens holdning, og Kommissionen kan ikke drages til ansvar for nogen som helst brug af oplysningerne heri.

1 Indhold

1	Indhold.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
2	Introduktion	4
3	Modul nr. 1 (Fritid & Samfund, DK) Læringsteorier	8
4	Modul nr. 2 (EGECED, TR) Læringsmiljøet: Klasseværelse, arbejdsplads, smart - klasseværelse etc.	12
5	Modul nr. 3 (Jugend am Werk, AT) Pædagogik, redskaber, ikke-klasseværelse-baseret arbejde, tilgange	14
6	Modul nr. 4 (Oscar-Tietz-Schule, DE) Pædagogik til klasserumsbaseret arbejde, redskaber, tilgange	18
7	Modul nr. 5 (FormAzione Co&So Network, IT) Lærers rolle: Hendes/hans holdning til eleverne.....	21
8	Modul nr. 6 (GZS, SI) Læreren som forbindelse mellem skole - arbejde – fritid.....	31
9	Modul nr. 7 (Meath Partnership, IE) Konfliktløsning og mægling Konflikt mellem elever.....	47
10	Vurderingsskema.....	57
11	Bibliografi.....	64

2 Introduktion

Hovedformålet med New-D-projektet har været at udvikle en innovativ didaktisk model for undervisere, vejledere og virksomhedsmentorer, der har med sårbare og udsatte unge samt NEETs (unge der ikke er i uddannelse, arbejde eller praktik) at gøre. Modellen skal mindske de unges frafald eller få dem tilbage på erhvervsuddannelsen eller den arbejdsmarkedsforberedende uddannelse. Statistikker i EU regi viser, at frafaldsprocenten stadig er over de 10 %, som er målet i Europa 2020-strategien. Det indikerer, at vore erhvervsuddannelser og arbejdsmarkedsforberedende uddannelser ikke lever op til ønsker og behov hos eleverne, og de nuværende tilgange i uddannelsessystemet mislykkes med at motivere og involvere eleverne. Situationen udgør en stor udfordring for undervisere ved erhvervsuddannelserne, for erhvervsskolerne, for virksomheder med forpligtelser i forhold til erhvervsuddannelserne. Der er således brug for en ny didaktisk løsning, der reflekterer virkeligheden (motiverende faktorer) hos målgruppen, som det er understreget i en undersøgelse foretaget af European Agency for Development in Special Needs Education om kompetencer hos en inkluderende underviser.

New-Ds undervisningsvejledning er et fornyende bidrag til pædagogikken på erhvervsuddannelserne og kan fungere som ajourføring for underviserne eller træning for medarbejdere ved virksomheder. Det er en praktisk vejledning i, hvordan læreprocesser for målgruppen – inden for formel, ikke-formel eller selv uformel uddannelse – kan planlægges og struktureres i forhold til målgruppens erfaringsbaggrund, motivation og behov.

New-Ds undervisningsvejledning er det tredje Videns Output i det nuværende projekt og er baseret på New-D-undersøgelsen (01), der indeholdt data fra hvert partnerland om erfaringer og holdninger hos unge på erhvervsuddannelserne og årsager til deres frafald, mens NEW-D Vejledninger (02) kom med praktiske anvisninger inden for 7 hovedområder for at understøtte undervisere/instruktører/vejledere i deres daglige arbejde med sårbare og udsatte unge.

Den nuværende New-D undervisningsvejledning er derfor rettet mod at hjælpe undervisere/instruktører/mentorer, der arbejder på erhvervsskoler, produktions- og daghøjskoler samt virksomheder, med at styrke dem i deres arbejde med målgruppen og opnå ny metodikker og tilgange inden for de 7 hovedområder, der er udpeget i New-D Vejledningen som afgørende for at mindske frafald:

- læringsteorier
- læringsmiljøet
- klassebaseret arbejde
- arbejde uden for klasseværelset
- holdning til eleverne
- underviserens/instruktørens/mentorens rolle som forbindelse mellem skole – arbejde – fritid
- konfliktløsning og mægling.

New-D undervisningsvejledning er modulopbygget: hver øvelsesmodul er baseret på de respektive vejledninger af i alt 7 moduler og 30 timers træning. Vejledningen er udviklet gennem brug af tilgangen Læringsresultat, og indeholder derfor en beskrivelse af erhvervsuddannelsernes ECVET-pointsystem for viden, færdigheder og kompetencer opnået af deltagerne efter at have fulgt hvert modul. Læringsudbyttet svarer til i alt 10 point. Modulerne er endvidere udviklet af hver sin projektpartner, hvorefter modulet er gennemset af 2 andre partnere for at sikre det europæiske perspektiv.

Strukturen i New-D undervisningsvejledning er således:

Modul	Titel	Points (når relevant)	Varighed
Modul 1	Læringsteorier af <i>Fritid & Samfund (DK)</i>		3 timer
Modul 2	Læringsmiljø af <i>EGECED (TR)</i>		3 timer
Modul 3	Ikke-klasseværelse-baseret-arbejde af <i>Jugend am Werk Steiermark (AT)</i>		3 timer
Modul 4	Klasseværelse-baseret-arbejde af <i>Oscar-Tietz-Schule (DE)</i>		3 timer
Modul 5	Underviserens/instruktørens/vejlederens holdning til eleverne af <i>FormAzione Co&So Network (IT)</i>	Kommunikation	6 timer
		Styrkelse	
Modul 6	Underviseren/instruktøren/vejlederen som forbindelse mellem skole-arbejde-	Forbindelse til skole/arbejde	6 timer

	fritid af CCIS (SI)	Forbindelse til fritid og hjem	
Modul 7	Konfliktløsning og mægling af Meath Partnership (IE)	Elev over for elev	6 timer
		Elev over for underviser/instruktør/vejleder	
			30 timer

Hvert modul følger den samme logiske struktur:

- en kort beskrivelse de mål der skal nås
- points (der forventes 2 points, hvis det er et modul)
- varighed af modulet
- hovedindhold
- krav til deltagerne
- læringsudbytte/ECVET merit der opnås ved gennemførelse
- ressourcekrav
- råd til instruktøren
- varm op-aktivitet
- anvendte læringsmetodikker
- vurderingsmetoder.

I øvrigt indeholder moduler, der består af 2 afsnit, også en mere detaljeret skabelon for hvert afsnit.

Ud over beskrivelse af modulerne indeholder New-D undervisningsvejledning også en samling af øvelsesmateriale, der kan bruges under gennemførelsen af New-D-programmet og selvfølgelig i deltagernes arbejde efterfølgende med målgruppen af sårbare og udsatte elever. Dette materiale inkluderer handouts, PowerPoint præsentationer, videoer, skabeloner, udførlige beskrivelser af aktiviteter, der kan laves i klassen etc.

Vi må understrege, at instruktører som er ansvarlig for at gennemføre New-D undervisningsvejledning, eller dele af den, forventes at være bekendt med øvelser og materialer. Det er vigtigt at understrege, at det står instruktørerne frit at inddrage det foreslåede materiale yderligere, eller endda udskifte det med deres eget materiale og øvelser for bedre at kunne tilpasse det til deres gruppers behov. Vi anbefaler, at instruktører altid forbinder aktiviteterne (især gruppearbejde, verdens café, skattejagt etc.) i efteruddannelsesforløbet med de opmuntrende og vekselvirkende læringsdimensioner specificeret i Modul 1, da det er kernen i New-D tilgangen.

For at vurdere deltagernes kompetencer forudsætter New-D undervisningsvejledning et afsluttende vurderingsskema: i slutningen af øvelsesforløbet de som har fulgt alle moduler og gennemført den afsluttende vurdering med mindst en score på 80 % vil modtage et kompetencebevis, der dokumentere det opnåede læringsudbytte.

3 Modul nr. 1 (Fritid & Samfund, DK)

Læringsteorier

Modul nr. 1	Læringsteorier	
Mål	At gøre fagpersoner kompetente i at bruge nye læringsteorier i deres daglige arbejde og give dem en bedre forståelse af, hvordan unge mennesker lærer og bearbejder information.	
Tid	180 minutter	
Indhold	• Unges læreproces. • Den ydre integrationsproces mellem elev og omverden og den indre psykologiske proces i eleven selv. • Analyse af egen praksis i relation til nye læringsteorier.	
Deltagerforudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne og mentorer i virksomhederne.	
Ressourcekrav	Projektor og pc; flipover.	
Råd til instruktøren	Brug eksempler, når du introducerer teorierne. Så er det lettere at forstå for deltagerne. Forsøg at involvere deltagernes egne erfaringer under introduktionen ved fx at stille dem spørgsmål og få dem til at tænke over deres egne erfaringer med uddannelsessystemet. Alle har været udsat for både en dårlig underviser og god underviser. Men hvorfor er den gode underviser god, og hvorfor er den dårlige underviser dårlig?	
"Isbryder"	Lad deltagerne tegne deres første erfaring med læring, inden du præsenterer læringsteorierne. Når de er færdige med tegningerne, lader du nogle af dem forklare, hvad de har tegnet, og hvordan de forstår begrebet læring.	
Læringsmetoder	Det er vigtigt, at underviseren fra begyndelsen af modulet søger at inddrage deltagernes erfaringer i kurset. Fra opvarmningen, hvor de skulle fortælle om deres første erfaring med læring, over til gruppearbejde.	

	1. Brug powerpoints til at introducere læringsteorierne for deltagerne.	Powerpoints "M1_læringsmateriale"
	2. Forklar, hvordan man kan bruge Knud Illeris' læringspyramide og Jean Piagets teori om "assimilation" og "akkommodation" som redskaber, når man planlægger et kursus (teksten om Jean Piaget er i New-D-Guidelines).	Præsentation
	3. Diskussion. Diskuter, hvordan de nye læringsteorier adskiller sig fra læringsteorier, som deltagerne kender (de fleste gamle teorier har kun fokus på indholdsdimensionen).	Gruppediskussion
	4. Selvrefleksion. Deltagerne skal overveje, hvilken læringstype der matcher deres egen praksis.	Selvrefleksion
	5. Gruppearbejde med 3-4 personer i hver gruppe. Deltagerne skal lave en undervisningsplan for et selvvalgt emne. Når de udarbejder planen, skal de overveje: Hvordan de kan bruge Illeris' læringsteori i deres daglige arbejde som underviser/instruktør. Hvordan de kan bruge læringsteorier for at forhindre unge i at falde fra erhvervsuddannelserne. Udlever powerpoints fra præsentationen til deltagerne, så de kan bruge dem i gruppearbejdet.	Arbejde i små grupper
	6. Præsentation af resultaterne fra gruppearbejdet.	Gruppediskussion
	7. Diskussion på basis af resultaterne fra gruppearbejdet – Hvordan kan	

	vi arbejde med incitament i læringsprocessen for at forhindre frafald? (Når du har fokus på drivkrafts-dimensionen, er det lettere at finde ud af, hvornår en deltager har personlige problemer).	
Læringsudbytte /ECVET merit	8. Evaluering. Efter en succesfuld gennemførelse af dette modul vil deltagerne kunne: Viden • Beskrive forskellen mellem en ekstern samspils proces og en indre psykologisk proces. • Beskrive 3 læringsdimensioner (indholds-dimensionen, drivkrafts-dimensionen og den sociale dimension ved kommunikation og samarbejde). • Bedre forstå elevernes reaktion og grunde til, hvorfor de kan mangle motivation. • Forstå elementerne i læringsprocessen. Færdigheder • Bruge de 3 lærings-dimensioner i undervisning og coaching. • Lave bedre planlægning af læringsforløb. • Lave forbindelse mellem ydre og indre læringsprocesser i undervisning og coaching. • Bedre forstå elevernes reaktion, når de er i fare for at falde fra en uddannelse. Kompetencer • Analysere deres egen praksis ud fra læringsdimensionerne. • Finde ud af når elever får alvorlige problemer. • Evaluere et læringsforløb. • Bruge de 3 læringsdimensioner behørigt, når de underviser/coacher etc.	

4 Modul nr. 2 (EGECED, TR)

Læringsmiljøet

Klasseværelse, arbejdsplads, smart-klasseværelse etc.

Modul nr. 2	Læringsmiljøet	
Mål	• At lære instruktørerne, hvordan man skaber et læringsmiljø, der er bedst egnet til effektiv læring, og hvor eleverne føler sig tilpasse. • At lære instruktørerne, hvordan man kan integrere interaktive redskaber i læringsmiljøet.	
Tid	180 minutter	
Indhold	• Introduktion af emnet med powerpoint-præsentation. • Elementerne i et godt miljø (lys, temperatur, varme, udformning, etc.). • Indretning af læringsmiljøet, så det passer til arbejde i små grupper. • Integration af interaktive redskaber i læringsmiljøet.	
Deltagerforudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne.	
Ressourcekrav	Projektor og pc med internetopkobling; Flipover; Markere; Post-its; Uddelingskopier og powerpoint-præsentationer (se bilag).	
Råd til instruktøren	• Begynd først med en kort powerpoint-introduktion af emnet for deltagerne: "M2_præsentation af læringsmiljø". • Husk at opmuntre til aktiv deltagelse ved at stille spørgsmål. • Hav tid i slutningen af modulet til i fællesskab at reflektere over emnet og øvelserne.	
"Isbryder"	Brug "Spillet de 3 spørgsmål" for at introducere deltagerne for hinanden (se isbryder-arket "M2_isbryder").	
Læringsmetoder	1. Spørg deltagerne om gode og dårlige eksempler på læringsmiljø. 2. Introducer deltagerne for emnet via powerpoint.	Spørg & Svar Klasseundervisning

	3. Brug diskussion og Verdens-café-spørgsmål til at indsamle deltagernes meninger om elementer i et godt læringsmiljø.	Verdens-café, diskussion "M2_uddelingskopi 1"
	4. Diskuter med deltagerne, hvordan man kan indrette læringsmiljøet, så det passer til arbejde i små grupper.	Brainstorming "M2_uddelingskopi 2"
	5. Diskuter i små grupper, hvordan man kan integrere interaktive redskaber i læringsmiljøet. Præsenter resultaterne.	Diskussion, gruppearbejde "M2_uddelingskopi 3"
	6. Refleksion og evaluering.	"M2_evaluering talking stick" spørgeskema (se uddelingskopier)
Læringsudbytte /ECVET merit	Deltagerne vil efter vellykket gennemførelse af dette modul kunne: Viden • Opliste elementer for et godt læringsmiljø. • Opliste navne på en række interaktive redskaber. • Indrette læringsmiljøet til arbejde i små grupper. Færdigheder • Bruge interaktive redskaber i undervisningen. • Skabe et godt læringsmiljø for eleverne. • Bruge gruppearbejde i undervisningen. Kompetencer • Anvende arbejde i små grupper i undervisningsaktiviteterne. • Bruge interaktive redskaber selvstændigt i undervisningen.	

5 Modul nr. 3 (Jugend am Werk, AT)

Pædagogik, redskaber, tilgange til ikke-klasseværelse-baseret arbejde

Modul nr. 3	Ikke-klasseværelse-baseret arbejde
Mål	• At lære fagpersoner at være opmærksomme på den positive indflydelse, som oplevelser uden for klasseværelset kan have på undervisningen. • At udvikle en forståelse for den planlægning og organisering, der er påkrævet ved undervisning og læring uden for klasseværelset. • At kunne identificere passende strategier for undervisning og læring uden for klasseværelset. • At kunne gennemføre en planlagt skattejagt. • At introducere deltagerne for planlægning af ikke-klasseværelse-baseret arbejde og de forskellige slags udendørs aktiviteter med fokus på planlægning af en skattejagt.
Tid	180 minutter 90 minutter for den teoretiske del 90 minutter for den praktiske del
Indhold	Organisering, undervisning og erfaring med ikke-klasseværelse-baseret arbejde: • Kendskab til undervisningsstrategier, der med fordel kan anvendes til at motivere teenagere. • Strategier og opførsel. • Planlægning og forberedelse af ikke-klasseværelse-baseret arbejde (NCBW). • Refleksion over undervisningen.
Deltagerforudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne og mentorer i virksomhederne.
Ressourcekrav	Videoprojektor og pc; Flipover; Bykort; Filtpenne og papirer med opgaverne; Smartphones til at tage fotos
Råd til instruk-	Sørg for et kort overblik over de forskellige typer og mål for ikke-

tøren	klasseværelse-baseret arbejde, fx ekskursioner, studieture, udflugter, med fokus på skattejagt. Diskuter deltagernes hidtidige erfaringer med ikke-klasseværelse-baseret arbejde.	
"Isbryder"	Heltespillet Denne isbryder er virkelig speciel, og kræver din kreativitet på forskellige måder. Alle får et ark papir og farveblyanter/-kridt eller fiberpenne. Bed hvert medlem af gruppen at gå til hvert sit hjørne af rummet og tænke på en superevne, som de ville ønske, at de havde. De skal bruge papirer og penne til at tegne sig selv som en superhelt (eller skurk). Når alle er færdige med at tegne sig selv, samles gruppen igen. Man ser hinandens super-portrætter samt beskriver hver sin superkraft i detaljer. Deltagerne vil gennem denne opvarmningsøvelse lære mere om hinandens personligheder og styrker.	
Lærings-metoder	Gruppearbejde, individuelt arbejde, firetrins metoden i instruktion, mindmap	1. Introducer deltagerne til ikke-klasse-baseret arbejde gennem videoer, der viser undervisning i ikke-klasse-baseret arbejde. 2. Organiser små grupper med 3-5 personer i hver og spørg dem om forskelle mellem deres tidligere planlagte ikke-klasse-baseret arbejde og den planlægning af ikke-klasse-baseret arbejde, som de nu har set i videoerne. 3. Vis og forklar deltagerne skattejagt gennemført som ikke-klasse-baseret arbejde. 4. Bed deltagerne om en kort feedback på de hidtidige input. Lad dem hver især Klasseundervisning, video (bibliografii) Powerpoints "M3_NCBW" "M3 Eksempler på NCBW og teambuilding" Gruppearbejde Direkte lektion "M3_eksempel på skattejagt" Gruppearbejde, praktisk øvelse

	organisere en skattejagt på teoretisk basis. Efterfølgende prøver deltagerne den selvtilrettelagte skattejagt uden for klasseværelset. 5. Når deltagerne er kommet tilbage fra skattejagten, skal de i små grupper reflektere over den praktiske del, give en kort feedback om deres erfaringer og hvordan de vil kunne bruge denne metode i forhold til deres elever.	Gruppearbejde “M3_skattejagt, feedback skema”
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette modul vil deltagerne være i stand til at: Viden • Definere teenagers behov i forhold til undervisningsplanen. • Beskrive typer af ikke-klasse-baseret arbejde. • Forklare vigtigheden af ikke-klasseværelse-baseret arbejde i forhold til at opnå viden. • Opstille de vigtigste trin i planlægning af ikke-klasseværelse-baseret arbejde. • Nævne mulige hindringer af ikke-klasseværelse-baseret arbejde. • Nævne de stærke sider ved skattejagt. • Skelne mellem en velstruktureret skattejagt og mulige svagheder i planlægningen af en skattejagt. Færdigheder • Kan udvikle ikke-klasseværelse-baseret arbejde, så læring bliver interessant for teenagere. • Kan motivere og inspirere teenagere til at tage del i ikke-klasseværelses-baseret arbejde. • Analysere mulige hindringer, så de kan blive konfronteret. • Har udviklet en forståelse for den påkrævede planlægning for undervisning og læring uden for klasseværelset.	

- Forstår vigtigheden af god planlægning og organisering af en skattejagt.
- Kan analysere den teoretiske del med et praktisk resultat.
- Kan udvikle en skattejagt, så det bliver en interessant måde at lære på.

Kompetencer

- Kan klare de egnede udendørs aktiviteter, så de kan kombineres med undervisningsplan for teenagere.
- Kan genkende hvornår og hvorledes ikke-klasseværelse-baseret arbejde kan være til gavn for deltagerne.
- Kan anvende firetrins-metoden for instruktion ved ikke-klasseværelse-baseret arbejde.
- Overvejer teenagernes forskellige behov inden planlægning af ikke-klasseværelse-baseret arbejde.
- Reflekterer over mål og udbytte for hver deltager af ikke-klasseværelse-baseret arbejde.
- Reflekterer over resultatet af skattejagten i forhold til ekstra fordele for teenagere.
- Anvende en skattejagt med læringsindhold rettet mod teenagere.
- Følge op på mulige vanskeligheder på planlægningsniveauet.

6 Modul nr. 4 (Oscar-Tietz-Schule, DE)

Klasseværelse-baseret arbejde

Pædagogik, redskaber, tilgange

Modul 4	Klasseværelse-baseret arbejde
Mål	At øve fagpersoner i brugen af blandede undervisningsmetoder i klasseværelset for at styrke de akademiske og praktiske færdigheder.
Tid	180 minutter
Indhold	Klasseledelse og avancerede praksisser for undervisere, der arbejder med elever, der er i risiko for at droppe ud. Redskaber til klasseledelse: 1. Undervisere kommer med et eksempel, som undervisningsteamet bliver enige om. 2. hvordan man klarer uro og konflikter i klasseværelset 3. elever laver aftaler for klasseværelset og regler for skolen. Redskaber til klasseværelsesmetodik: 1. finde passende opgaver 2. finde passende metoder.
Deltagerforudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne og mentorer i virksomhederne.
Ressourcekrav	Videoprojektor og pc/internetadgang; Flipover; Uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag).
Råd til instruktøren	Giv en kort teoretisk introduktion til (understøttet af en PowerPoint-præsentation) deltagerne om dette moduls emne og uddel eksempler på læreraftaler og klasseværelseregler. Brug ekstra tid til at diskutere, hvordan man ensartet kan håndtere uro og konflikter i klassen. Giv et overblik over forskellige undervisningsmetoder, og lad deltagerne arbejde med relevante opgaver fra deres fag.
"Isbryder"	Bed en af deltagerne om at afbryde din introduktion til dette træningsprogram gentagne gange ved ikke at lytte, ved at uopfordret tale, stå op, gå omkring og kigge ud af vinduet. Efter 1 minut spørges de andre deltagere, hvordan de oplevede det,

	og hvad deres første reaktion var.	
Læringsmetoder	1. Introducer deltagerne til emnet ved at vise den korte teoretiske introduktion (PPT) 2. Dan små grupper bestående af 3-4 personer hver. Uddel til hver gruppe en liste over lærer til lærer-aftaler. Lad grupperne finde ud af, hvorvidt de er enige eller vil ændre aftalerne. Lad hver gruppe præsentere deres "nye" aftaler. 3. Vis og forklar deltagerne trinene i at skabe klasseregler ud fra eksisterende skoleregler. 4. Introducer deltagerne for, hvordan man skal klare elever, der ikke følger deres egne aftaler (om afbrydelser), henvisende til isbryder-øvelsen. 5. Vis overblik over undervisningsmetoder, introducer ICT-baseret simulationer. 6. Arbejde med nye metodikker: Dan grupper med 3-6 personer i hver. Lad hver gruppe planlægge og præsentere en af de beskrevne aktiviteter.	Klasseundervisning Powerpoints "M4_præsentation" Gruppearbejde, "M4_materiale_1" Klasseundervisning, "M4_materiale_2" Klasseundervisning, gruppearbejde, praktisk øvelse: Opgave 2 (PPT) Klasseundervisning, computer/internet, projektor, powerpoints "M4_ præsentation" Gruppearbejde, "M4_materiale_3", praktisk øvelse: Opgave 3 (PPT)
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette modul vil deltagerne kunne:	

Viden

- Beskrive de forskellige trin i introduktion af klasseledelse til lærere og elever.
- Benævne og forklare motiverende metoder/aktiviteter i forhold til den specifikke målgruppe.

Færdigheder

- Bruge forskellige strategier i klasseledelse.
- Bruge praktiske rammer til at aktivere og motivere eleverne og hjælpe med at opbygge deres selvtillid og selvsikkerhed.
- Udvikle motiverende metoder/aktiviteter i forhold til den specifikke målgruppe.

Kompetencer

- Kunne vise, hvordan klasseledelse kan introduceres.
- Selvstændigt kunne udpege relevante metoder/aktiviteter til forskellige elevgrupper og tilpasse metoder/aktiviteter til den specifikke målgruppe.
- Kunne udpege mulige vanskeligheder under planlægningen og tage fat på dem på en tilfredsstillende måde.

7 Modul nr. 5 (FormAzione Co&So Network, IT)

Lærerrollen

Hendes/hans holdning/tilgang til eleverne

Modul 5	Lærerrollem (holdning/tilgang til eleverne)		
Mål	At træne fagpersoner i at kunne støtte deres elever ved at styrke og motivere dem, at kommunikere med dem effektivt og give dem skræddersyet råd og vejledning.		
Afsnit	5.1 Effektiv kommunikation	5.2 Styrke	
Tid	180 minutter	180 minutter	360 minutter
Indhold	Lærers holdning til eleverne for at forhindre frafald.		
Deltager-forudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne og mentorer i virksomhederne, der allerede har en basisviden om emnerne, der behandles i dette modul.		
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette modul vil deltagerne kunne: Viden Optegne og beskrive en bred række af effektive kommunikationsteknikker. Skelne mellem forskellige kulturer nærværende på området. Definere forskellige strategier til at styrke eleverne. Beskrive proceduren ved personlig og faglig profilering. Færdigheder Bruge en bred række af effektive kommunikationsteknikker. Behandle elever/forældre med anden kulturel baggrund på en ligeværdig måde. Bruge forskellige teknikker til at styrke og profilere. Kompetencer Selvstændigt at kunne anvende effektive kommunikationsteknikker. At kunne udvikle åbne forbindelser og have forståelse af konsekvenserne af speciel opførsel Selvstændigt at kunne anvende teknikker til at styrke og profilere.		
Ressource-krav	Videoprojektor og pc; Flipover; Uddelingsark; Powerpoint-		

	præsentationer (se bilag).
Lærings- metoder	Traditionel lærerstyret undervisning, gruppearbejde, individuelt arbejde, brainstorming, rollespil.

Afsnit 5.1 Titel	Effektiv kommunikation	
Mål	Introducere eleverne for effektive kommunikationsteknikker og lad dem øve disse teknikker.	
Tid	180 minutter	
Indhold	Ikke-verbal kommunikation; Aktiv lytning; Hvordan giver man feedback?, Hvordan skal man håndtere, at elever kommer med kulturelt forskellige baggrunde?	
Råd til instruktøren	Instruktøren skal være ekspert i emnet "kommunikation". Den nuværende enhed indeholder kun forslag til øvelser og emner til drøftelse. Instruktøren kan derfor integrere eller udskifte aktiviteterne med sit eget materiale eller øvelser.	
"Isbryder"	Navnecirkel-spillet: Deltagerne står i en cirkel og siger en efter en deres navne sammen med et adjektiv, der begynder med samme bogstav som den pågældende persons navn (fx Kølige Kaj, Sjove Sonja). Til slut skal hver deltager gentage de andres navne og tilhørende adjektiver.	
Læringsmetoder	Generel introduktion Opvarmningsspørgsmål til diskussionen: <i>Hvorfor kommunikerer vi? Hvordan ved du, om du kommunikerer effektivt med en? Hvad er dårlig kommunikation? Giv nogle personlige eksempler. Hvad forventer du at lære i denne lektion?</i>	Gruppediskussion
	Non-verbal kommunikation Dan grupper med 4 deltagere og giv hver gruppe 10 følelseskort ("M5_følelses_kort"). Hver deltager tager 2 kort og viser gennem kropssprog for gruppen den følelse, der skrevet på kortet. Den øvrige gruppe skal identificere den fremstillede følelse. Drøft med den samlede gruppe, hvilke tegn på non-verbal kommunikation, de kunne genkende. Overvej sammen med gruppen det følgende spørgsmål: <i>Hvordan kan genkendelse af non-verbale tegn i</i>	Gruppearbejde Direkte gruppe-diskussion Powerpoints "M5_kommunikation" Direkte gruppediskussion

kommunikation hjælpe mig i klasseværelset? Hvorfor er det vigtigt for en lærer at være bevidst om sin egne non-verbale tegn i kommunikationen? Hvordan kan jeg forbedre min non-verbale kommunikation?

Aktiv lytning

Spørg deltagerne: Hvad ved I allerede om aktiv lytning? Hvorfor er det vigtigt? Er lytning let eller svært for dig? Hvad er barriererne ved aktiv lytning?

Forklar teknikkerne ved aktiv lytning.

Brainstorm om en vanskelig situation i klassen, hvor aktiv lytning er afgørende (fx en elev klager over samarbejdsproblemer i den gruppe, han er placeret i etc.).

Deltagerne arbejder to og to og vælger en situation. De laver rollespil med 2 forskellige scenarier: et, der demonstrerer aktiv lytning, og et andet, der viser mangel på aktiv lytning (kan fx være udfra at kritisere, dømme eller give råd).

Brainstorm i hele gruppen: Hvad lærte du? Hvilke tips og teknikker vil du yderligere tilføje?

Gruppediskussion

Powerpoint
"M5_kommunikation"
Brainstorming

Rollespil
Brainstorming

	Feedback Spørg deltagerne: <i>Er det let eller vanskeligt at give/modtage feedback? Hvorfor er feedback vigtigt i klassen? Hvad skal man især huske på, når man giver feedback?</i> Forklar teknikken 'Sandwich Feedback', giv eksempler. Nævn væsentlige aspekter ved effektiv feedback. Dan grupper med 3 i hver og bed deltagerne om at give feedback på lektionen (eller en given situation beskrevet af instruktøren) ved brug af sandwich feedback-teknikken. Resultater og observationer kan drøftes i den samlede gruppe bagefter.	Gruppediskussion Powerpoint "M5_kommunikation" Gruppearbejde
	Kulturelle forskelle Spørg deltagerne om deres elevers kulturelle baggrunde. Stimuler diskussionen ved at spørge: <i>Hvad får en fremmed til at føle sig hjemme, der hvor vedkommende lever? Hvad skal læreren gøre for at denne person handler som en indfødt borger? Hvilke sociale færdigheder kan facilitere en interkulturel tilgang?</i> Se videoen "Frokostaftalen" (PPT) og drøft kulturelle misforståelser.	Gruppediskussion Video Gruppediskussion
Ressourcekrav	Video, projektor og pc; Flipover; Uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag).	

**Læringsudbytte
/ECVET merit**
Viden

Efter vellykket gennemførelse af denne vil deltageren kunne:

- Forskellige typer af non-verbal kommunikation.
- Opliste forskellige teknikker for aktiv lytning.
- Beskrive feedback og dets hovedelementer.
- Skelne mellem forskellige kulturer i landet og deres basale kommunikationsregler/-vaner.

Færdigheder

Efter vellykket gennemførelse af denne enhed vil deltageren kunne:

- Forstå og bruge non-verbale tegn i kommunikation (både egne og andres).
- Bruge forskellige teknikker til aktiv lytning.
- Bruge sandwich feedback-formlen til at give konstruktiv feedback.
- Behandle elever/forældre med anden kulturel baggrund på en ligeværdig måde.

Kompetencer

Efter vellykket gennemførelse af denne enhed kan deltageren

- Selvstændigt implementere og tolke non-verbal tegn i kommunikation.
- Selvstændigt anvende teknikker til aktiv lytning.
- Give konstruktiv feedback, der passer til den specifikke kontekst.
- Udvikle åbne kontakter uden at opbygge følelsesmæssige barrierer og have en forståelse konsekvenserne speciel gestik og opførsel.

Afsnit 5.2 Titel	Styrkelse
Mål	Introducere deltagerne for teknikker til styrkelse, og lad dem øve disse teknikker. Få dem til at reflektere over deres egne holdninger til elever.
Tid	180 minutter
Indhold	Teknikker til styrkelse; Personlig og faglig profilering (anerkendelse

	og støtte af individuelle aspekter og potentialer); Støtte til at tro på egne evner & kompetencer; Udvikl en støttende holdning til eleverne.	
Råd til instruktøren	Instruktøren skal være ekspert i emnet "Styrkelse". Denne enhed indeholder kun forslag til øvelser og emner til diskussion. Instruktøren kan således integrere aktiviteterne eller skifte dem ud med sit eget materiale eller øvelser.	
"Isbryder"	n/a	
Lærings-metoder	Brainstorming Spørg deltagerne om, hvad styrkelse betyder og indbefatter. Bed dem opliste synonymer og associationer. Hvordan motiverer og styrker de normalt eleverne? Skriv noter på flipover og drøft kort.	Brainstorming
	"Hovedstands øvelsen" Bed deltagerne hver især at skrive deres forskellige følelser i forhold til en af elevernes, Patrick, fravær fra undervisningen: <i>Hvad er godt ved, at Patrick ikke er i klassen?</i> Det er vigtigt, at deltagerne svarer ærligt og endog skriver ting ned, som en "god lærer" ikke bør tænke. Således opdager de måske nogle afgørende tegn: Måske de endda selv medvirker til, at Patrick pjækker? Deltagerne deler deres tanker og ideer i små grupper (eller samlet i hele gruppen) og får værdifuld feedback.	Individuelt arbejde Gruppe-diskussion
	Teknikker til styrkelse Forklar, hvordan man ved at styrke eleverne kan engagere dem mere i undervisningen og give en mere demokratisk læringsoplevelse. Brainstorm med deltagerne og saml så mange teknikker til styrkelse som muligt: • Giv eleverne mulighed for at give feedback på aktiviteterne. • Deltag sammen med eleverne i nogle	Brainstorming

	læringsaktiviteter (vis dem måder at løse et problem på; lad dem lære af hinanden). • Gør brug af it-teknologier, som eleverne bruger, og brug dem i undervisningen (eleverne kan lære dig, hvordan du bruger dem). • Involver eleverne i beslutninger (giv dem mulighed for at vælge emner, udstyr eller metode til at løse et problem). • Lad eleverne begå fejl og lære af det. Diskuter deltagernes holdning til disse metoder.	Gruppe- diskussion
	Personlig og faglig profil Denne teknik garanterer en person-centeret tilgang og hjælper med at samle information om elevernes ambitioner, interesser, færdigheder og evner. På samme tid øger det deres bevidsthed om deres egne styrker og svagheder og hjælper dem med at sætte og nå mål. Med andre ord det styrker dem. Vis deltagerne skabelonen til profilering og giv en kort forklaring, nævn, at de kan tilpasse skabelonen, som de vil. I tilfælde af at nogle af spørgsmålene ikke passer til deres gruppe af elever. Understreg vigtigheden af, at de bruger et passende sprog i interviewene med eleverne: • Positivt sprog (fokus på styrkerne) • Aktivt sprog (i stedet for <i>skulle/kunne</i> brug <i>vil/kan</i>). • Stil åbne spørgsmål (det får folk til at forklare sig bedre og være bevidste om deres tanker). Del deltagerne i par og lad dem praktisere gennem rollespil, hvordan de vil udvikle en personlig og faglig profil med deres elever. Lad dem praktisere effektive kommunikationsteknikker fra den forrige enhed. Slut aktiviteten	Klasseundervisning "M5_profilering" Rollespil

	med overvejelser i gruppen.	
	Støttende og begrænsende overbevisninger Diskuter hvordan overbevisninger påvirker vores opfattelse af os selv, og hvordan de ofte fører til en <i>selvopfyldende profeti</i>. Vores anskuelser skaber et filter i vores sind: vi opfanger hurtigt beviser, der støtter vores anskuelser, medens vi frafiltrerer facts, der modsiger dem. Dette er især sandt for negative/begrænsende overbevisninger. Prøv denne aktivitet med deltagerne (de kan også lave den i klassen): Erstat begrænsende overbevisninger med støttende 1. Vælg en negativ overbevisning, som du vil arbejde med. 2. Undersøg de beviser, som du byggede overbevisningen på. 3. Vælg en alternativ mere støttende overbevisning, som det er muligt for dig at acceptere. 4. Undersøg beviser for den nye opfattelse. Diskuter aktiviteten med hele gruppen.	Gruppe-diskussioner Individuelt arbejde
Ressourcekrav	Videoprojektor og pc; Flipover; Uddelingskopier (se bilag)	
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af denne enhed kan deltagerne: Viden • Definere betydningen af styrkelse og beskrive nogle teknikker til styrkelse. • Beskrive proceduren for personlig og faglig profilering. • Forklare hvad støttende og begrænsende overbevisninger er og hvordan de arbejder. Færdigheder • Kunne bruge forskellige teknikker til styrkelse og profilering.	

Kompetencer

- Selvstændigt at kunne bruge teknikker til styrkelse og profilering.

8 Modul nr. 6 (GZS, SI)

Lærerrollen

Forbindelse: Skole - arbejde - hjem

Modul 6	Lærer/instruktør/mentor som forbindelse mellem skole - arbejde - hjem		
Mål	At træne og styrke fagpersoner i tillidsfuldt at bygge bro mellem eller forbinde skole, arbejde og hjem samt anvende forskellige tilgange til at involvere forældre og medarbejdere i læringsproces. At tilskynde fagpersoner til at implementere nye tilgange/aktiviteter i deres egen praksis og forberede en konkret handlingsplan for at forbinde disse 3 elementer og som resultat få en mere holistisk undervisningsproces. Samtidig følge elevernes fremskridt i deres karrierestige inklusiv Mappe for Livsvej eller individuel handlingsplan – G.R.O.W ((Goal (Mål) Reality (Virkelighed) Options (Muligheder) og Will (Handler)) og følg princippet – Ingen elever skal lades tilbage.		
Afsnit	6.1. Lærer/Instruktør/Mentor som forbindelsesled til familie/hjem.	6.2. Lærer/Instruktør/Mentor som forbindelsesled til arbejde/skole.	
Tid	180 minutter	180 minutter	360 minutter
Indhold	Dette modul vil fokusere på nye tilgange til at koble skole, arbejde og hjem sammen for at få en mere holistisk undervisningsproces: Afsnit 1: - Fordele ved bedre hjem- og skolesamarbejde. - Barrierer for familieinddragelse. - Hvad er familieinvolvering/-engagement? - Strategier og handlingsplan for involvering/engagering af forældre. Afsnit II: - Orientering om arbejdsmarkedet og nye tendenser og jobmuligheder for eleverne. - Samkæde undervisningspensum og -indhold med		

	brancher og jobmuligheder – en af måderne til styrke motivationen for at lære. - Individuel handlingsplan – G.R.O.W - Kort over livsvej.
Deltager-forudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne og mentorer i virksomhederne.
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette modul vil deltagerne kunne: Viden - Beskrive barrierer og fordele ved skole-hjem-samarbejde. - Genkalde strategier for samarbejde med forældrene. - Beskrive situationen på arbejdsmarkedet gennem nye muligheder som nyetablering, samarbejder, projekter som de kan iværksætte. Færdigheder - Analysere deres egne barrierer og strategier for samarbejde med elevens familie. - Bruge forskellige tilgange for bedre samarbejde med elev/forældre fra anden kulturel baggrund. - Bruge forskellige aktiviteter til at præsentere og fremme for eleverne de beskæftigelsesområder, som de har valgt. Kompetencer - Anvende forskellige aktiviteter i handlingsplanen og implementere dem i praksis. - Opbygge netværk med virksomheder, arbejdsgivere i lokalområdet og samarbejde med professionelle inden for de brancher, som eleverne er uddannet til. - Opbygge individuel udviklingsplan – G.R.O.W. eller Livsvejs-mappe med eleverne. - Fornye indhold, betingelser, undervisnings- og lærings-metoder – inkludere information om arbejdsmarkedet og stillingsbeskrivelser i undervisningen.
Ressourcekrav	Videoprojektor og pc; Flipover, markere; uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag); Aviser, internet; Skabeloner til handlingsplaner, Livsvejs-mappe og individuelle

	udviklingsplaner – G.R.O.W.; Materialer til "isbrydere" (små bolde, tandstikker og trylledej/modellervoks); Materialer til opdeling i grupper (kort, puslespil, notesblokke).
Læringsmetoder	Traditionel lærerstyret undervisning, gruppearbejde, arbejde to og to, individuelt arbejde og gruppediskussion.

Enhed 6.1 Titel	Lærer/Instruktør/Mentor som forbindelse til hjemmet
Mål	Introducer deltagerne for muligheder og fordele af skole-hjem-samarbejdet, og lad dem udarbejde deres egne konkrete handlingsplaner for samarbejde med forældrene.
Tid	180 minutter
Indhold	- Fordele ved bedre forældre-/skolesamarbejde. - Barrierer for inddragelse af familien. - Hvad er familieinvolvering/engagement? - Strategier og handlingsplan for involvering/engagering af forældrene.
Råd til instruktøren	Instruktøren/moderatoren skal være ekspert i facilitering af grupper, da deltagerne i denne enhed skal arbejde i små grupper og diskutere deres egne ideer, reflektere over andre ideer, præsentere deres egne forslag og fortælle, hvad de bryder sig om, og hvad de ikke kan lide eller ikke er enige i, komme med nye ideer og løsninger. Beregn også tid i slutningen af lektionen til sammen (gruppevis) at gennemgå diskussionerne. Find fælles emner. Til at opdele deltagerne i små grupper kan man bruge mange forskellige måder: puslespil (deltagere med samme brikker skal være i samme gruppe), trække et spillekort (samme kort - knægte, konger, dronninger – samme gruppe), trække notepapir i forskellige farver (samme farve lig medlem af samme gruppe). Du kan også vælge den mulighed, at hver gang gruppen skal opdeles i små grupper, kan du beholde de samme gruppekonstellationer eller skifte dem hver gang.
"Isbryder"	Hurtigbold Bed deltagerne stille sig i en cirkel. Sikrer dig, at de ikke står for langt fra hinanden eller for tæt sammen. Giv en person en lille

	bold (tennisbolde fungerer fint) og bed vedkommende om at sende bolden videre til en anden i cirklen. Det drejer sig om at finde den korteste og hurtigst mulig vej for bold vandre fra hånd til hånd hos alle deltagerne. Hvorvidt bolden vil gå rundt frit afhænger af deltagerne. (Hvis gruppen er stor, kan man lave 2 mindre grupper med samme formål). Moderatoren opmuntrer dem til at prøve forskellige muligheder, indtil de finder den korteste vej. At finde den korteste vej for bolden er lig at søge efter den rette vej til overkomme problemer og negative holdninger hos eleverne ved at overføre dem fra hjemmest til skolen eller arbejde, hvilket involverer alle elever, lærere og forældre eller værger.	
Læringsmetoder	Generel introduktion Begynd lektionen med at spørge deltagerne: "Hvad synes I om samarbejde med forældrene?", "Hvordan samarbejder I allerede med forældrene?", "Hvad er resultaterne af samarbejdet?", "Er I tilfredse med resultaterne?" "Kan det gøres bedre?" Tilskynd deltagerne til at dele deres erfaringer med forskellige måder til at samarbejde med forældrene. Hvilken effekt har dette samarbejde for elevernes læringsproces, til at opnå bedre karakterer og fuldføre deres mål. Efter en kort diskussion af emnet, lægge mærke til, hvorvidt samarbejde med forældrene har en betydelig indflydelse på elevernes succes.	Gruppet Diskussion

	Fordele ved et bedre forældre-skolesamarbejde Brug powerpointene fra Bilagsdelen til at introducere fordelene ved bedre forældre-skolesamarbejde, hvordan involvering af forældrene har afgørende betydning for den enkelte elevs uddannelsesforløb og forhindrer frafald, anerkendelse af familiens styrke, og hvorfor det er vigtigt at involvere/ engagere forældrene.	PowerPoint "M6_enhed1_præsentation"
	Barrierer for inddragelse af familie Opdel deltagerne i små grupper med hver 3-4 personer. Hver gruppe skal nedskrive 3 punkter: 1. Barrierer, som de støder på i det daglige arbejde, når de søger at forbedre samarbejdet med forældrene. 2. De skal samtidig genoverveje deres rolle som underviser som en, der forbinder elevens skole med hjemmet. Hvorfor er vigtigt for eleverne at føle at underviseren interesserer sig for dem, ikke kun ser på deres succes i skolen, men også i deres liv og fremtid? Hvilke metoder kan vi bruge til at skabe bedre solidaritet og teamånd i klassen(sikkerhed og tryghed) - workshop for elever en workshop til give en fornemmelse af sikkerhed. 3. Løsninger, ideer til hvorledes man kan overvinde disse	Arbejde i små grupper baseret på deres erfaringer fra hverdagen Gruppediskussioner

	barrierer. Hver gruppe præsenterer deres ideer og forklaringer på flipover. Den samlede gruppe skal nu drøfte, under supervision af en instruktør/moderator, alle ideer og forklaringer fra grupperne. Tilføj deres egne opfattelser og sig, hvad de er enige i, og hvad de er uenige i, komme med nye ideer og løsninger. Til sidst opsummerer instruktøren/moderatoren resultaterne med fokus næste element: strategier.	
	Strategier og handlingsplan for inddragelse/engagering af forældrene Brug PowerPoint-præsentationen "M6_Afsnit1_præsentation", til at introducere forskellige strategier, der kan indarbejdes i deres egen handlingsplan. Efter præsentationen opdeler instruktøren deltagerne i små grupper med 3-4 personer i hver gruppe. Hver gruppe skal drøfte og forberede deres konkrete handlingsplan (på flipover). Bed dem diskutere eksempler og komme med deres egne ideer til disse 3 emner: 1. Hordan kan vi som lærere samarbejde med hinanden? Hvordan kan vi samarbejde med uddannelsesvejledere, sagsbehandlere ved socialforvaltningen, ungdommens uddannelsesvejledning, skoleledere, lokale myndigheder	Direkte præsentation, arbejde i små grupper og gruppediskussioner. Bilag "M6_Afsnit1_Skabelon for handlingsplan" "M6_Afsnit1_God praksis"

etc. for at opnå et bedre samarbejde mellem skole/lærere og hjemmet/lokalsamfundet? Vil en bedre inklusion af skolerne i lokalsamfundet betyde flere elever og mindre frafald?

2. Hvad kan der gøres, for at vi kan få en bedre forståelse af elever og forældre med anden etnisk/kulturel baggrund?
3. Forberede en konkret handlingsplan for, hvordan de vil samarbejde med forældre og følge elevens livsvejsmappe eller individuel udviklingsplan. Notér konkrete aktiviteter, strategier, hvem der er ansvarlig for hvad, tidsplan for hvornår målene skal være nået etc.

Et par eksempler på samarbejde med forældrene (for yderligere information se bilag):

- Første dag på skolen med forældre og elever.
- Sommer- og julebasar for familier, venner og lokalsamfund.
- Særlige møder med forældre og elever.

Brug den vedhæftede skabelon til handlingsplan. Til sidst præsenterer hver gruppe deres handlingsplan.

	Efter forberedelse og præsentation af handlingsplanen faciliter en gruppe-diskussion ved hjælp af følgende: Efter hver præsentation af handlingsplaner spørg og diskuter: Bed de andre grupper om ideer, holdninger og overvejelser til den præsenterede handlingsplan. Hvad skal du gøre for at realisere handlingsplanen og begynde med aktiviteterne allerede fra næste måned?	
	Overvejelser Giv deltagerne ved slutningen af hver enhed/lektion nogle minutter til at overveje og fremsætte ideer og eksempler, som de vil bruge i samarbejdet med forældrene. Bed dem overveje, hvad de mener om de præsenterede strategier og handlingsplaner. Er de effektive og tilstrækkelige? Hvad er specielt positivt? Hvad mener de, der mangler i planerne? Er det muligt at implementere handlingsplanen i skolen? Husk i løbet af drøftelsen igen at understrege vigtigheden af, at læreren har kontakt til elevens familie/hjem. Instruktøren giver korte resumeer af det samlede afsnit – fremhæver også de emner, der ikke blev behandlet i gruppearbejdet eller diskussionerne – og afslutter afsnittet.	Gruppediskussion
Ressourcer	• Videoprojektor og pc	

	• Flipover, markere • Skabeloner til handlingsplanen • Materialer til "isbryder" (små bolde) og til opdeling af deltagerne i små grupper (spillekort, puslespil, notesblokke). • Uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag).
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af afsnittet kan deltagerne: Viden - Beskrive fordelene ved skole-forældresamarbejde. - Beskrive barrierer for bedre samarbejde med forældrene. - Fremkalde en række strategier for samarbejde med forældrene. Færdigheder - Analysere deres egne barrierer for samarbejde med elevens familie/hjem. - Analysere deres egne strategier for at arbejde og samarbejde med elevernes familie/hjem. - Bruge forskellige tilgange for at styrke samarbejdet med elever/forældre med anden etnisk baggrund. Kompetencer - Anvende forskellige aktiviteter i handlingsplanen og gennemføre dem i praksis. - Anvende handlingsplanen en måned/et skoleår. - Evaluere og reflektere over de aktiviteter, der er skrevet ind i handlingsplanen. Hvis nødvendigt revidere eller udskifte dem med nogle mere relevante.

Afsnit 6.2 Titel	Underviser/instruktør/mentor som bindeled til arbejde/skole
Mål	Introducer deltagerne for mulighederne på arbejdsmarkedet og fordelene ved at skabe netværk med lokale virksomheder og organisationer. Følg samtidig op på elevernes fremskridt og læringssuccesser for at nå deres karrieremål.
Tid	180 minutter

Indhold	- Orientering om arbejdsmarkedet, nye tendenser og ansættelsesmuligheder for eleverne. - Forbind undervisningsplan og -indhold med brancher og jobåbninger – en af måder til at hæve motivationen for at lære. - Individuel udviklingsplan – G.R.O.W. - Kort over livsvej.	
Råd til instruktøren	Hvis instruktøren ikke selv har viden eller erfaring med arbejdsmarkedet, anbefaler vi, at man inviterer en konsulent fra jobcentret eller anden fagperson med kendskab til det lokale arbejdsmarked. Beregn tid til sidst til sammen i grupper at overveje diskussionerne. Find fælles emner. Inviter gæster fra det lokale jobcenter og personalchefer fra lokale virksomheder.	
"Isbryder"	Strukturer med modellervoks og tandstikker Opdel først deltagerne vilkårligt i små grupper af 4 personer ved at bruge et sæt spillekort (Konger sammen, dronninger sammen, knægte sammen osv.). Opgaven for hver gruppe er at forme en lille figur af modellervoks og tandstikker så hurtigt som muligt. Før grupperne begynder på opgaven, skal de i hver gruppe vælge en til at være observatør. De 3 andre gruppemedlemmer har 1 minut til at forme figurene. Når tiden er gået, fortæller observatøren, hvordan de fordelte arbejdet i gruppen, hvilke færdigheder observatøren iagttog hos de arbejdende gruppemedlemmer (hvem organiserede opgaven, hvem arbejdede hurtigst, hvem var mest omhyggelig).	
Læringsmetoder	Introducer deltagerne for det lokale arbejdsmarked Inviter en konsulent fra jobcenteret eller anden fagperson til at præsentere det lokale arbejdsmarked. I præsentationen er det vigtigt at fremhæve, hvor hurtigt arbejdsmarkedet ændrer sig og hvad det betyder for jobmulighederne, hvilke nye jobtyper og	Klasseundervisning PowerPoint "M6_Afsnit2_præsentation"

	ansættelsesformer, der er dukket op (projekter, iværksætteri, crowdfunding, co-working, sociale netværk, forskellige arbejdsplatforme, vækstgrupper for unge virksomheder, forsker- og teknologiparker ...).	
	Hvordan kan man forbinde information om arbejdsmarkedet og jobmuligheder med undervisningen? Opdel deltagerne i 2 små arbejdsgrupper (WG) med 3-4 medlemmer. Hver gruppe skal diskutere og forberede konkrete foreslag (flipover) til disse 2 emner: 1. Find information om ansættelses-muligheder. Hver gruppe analyserer det lokale arbejdsmarked (nyheder om erhvervslivet, regionale virksomheder, ledige stillinger ... hvilke virksomheder er i fremdrift og ser efter nye medarbejdere?, Hvor er der jobmuligheder for deres elever?). 2. Hver gruppe skal analysere hvordan man kan indpasse orientering om det lokale arbejdsmarked, job- og ansættelsesmuligheder i undervisningen, studieplan og elevens uddannelses- og erhvervsplan. Et par eksempler: Fordi den overvejende del af jobtyperne er i hastig ændring, er det vigtigt, at underviseren: - Opretholder kontakt med	Arbejde i små grupper og gruppediskussion

adskillige arbejdsgiverorganisationer, fagforeninger, jobcentre, virksomheder, mentorer på arbejdspladserne, såvel som med tidligere elever, der har fået arbejde.

- organiser chats/samtaler for eleverne om karrieremuligheder.
- organiser speed dating mellem arbejdsgiver og elever med brug af elevatortale.
- organiser virksomhedsbesøg og se jobbet i praksis på en rigtig arbejdsplads.
- lav arrangementer om elevpraktik eller sommerjob.

Alle disse aktiviteter kan hjælpe eleverne med at klarlægge, hvilke jobtyper der er gode match i forhold til deres interesser og ønsker. Når de afslutter deres uddannelse, vil de kunne bruge deres uddannelse i flere forskellige sammenhænge.

Ovennævnte aktiviteter kan være med til at give elevernes læring mål og retning, når de kan se, hvad det kan føre til. Det kan også nedbryde fordomme om brancher og jobtyper.

Facilitere en gruppediskussion på baggrund af følgende:

Efter hver præsentation spørg og diskuter;

Spørg de andre grupper om ideer, meninger og overvejelser om det præsenterede.

	Hvad vil du gøre for at virkeliggøre disse ideer, aktiviteter i praksis allerede i næste måned?	
	Hordan kan man inspirere eleverne til at være mere proaktive i forhold til deres karriere, realisering af karriereplan og karrieremål? Deltagerne deles op to og to. Den ene part udfylder en skabelon til kort over livsveje og den anden part udfylder en individuel udviklingsplan – G.R.O.W (coachingmodel). Deltagerne kan selv udfylde skemaerne, så de selv får en fornemmelse af dem, eller de kan overveje, hvordan de kan bruge planerne i forhold til deres elever – metoden afhænger af instruktøren. Når de er færdige, præsenterer de resultaterne for hinanden. Efter præsentationen diskuterer de disse 2 punkter: 1. Hvad er væsentligt at vide om unge og deres tanker om uddannelse og job? Forbinder eleverne uddannelse med job og karriere? Hvad bekymrer dem mest? Tænker de på krav fra arbejdsgiverne, hård kamp om jobbene? Er de bevidste om fordomme ved nogle bancher og jobtyper, der kan betyde, at de bliver mindre respekteret i vort samfund? 2. Hvad kan jeg gøre for at hjælpe dem med at nå deres mål? Kan jeg hjælpe dem med at lave deres eget kort over livsvejen	Arbejde parvis Bilag “M6_Afsnit2_Vejledning til kort over livsvej” “M6_Afsnit2_Individuel udviklingsplan GROW” “M6_Afsnit2_Ti ting jeg godt kan lide at gøre”

eller individuelle udviklingsplan - G.R.O.W. – og hvad med opfølgningsaktiviteter for at realisere dem?

Nogle eksempler Hvad kan underviseren ellers gøre for at hjælpe eleverne med at skabe afklaring omkring jobmuligheder:

Øvelse:

- Ti ting jeg kan lide at gøre
- Workshop: Mit fag er respekteret, fordi ...
- Skrivning af cv (på deres modersmål og andetsprog).

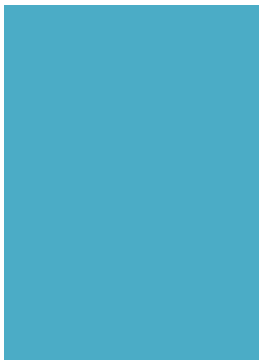
Overvejelse

I slutningen af denne enhed/lektion får deltagerne nogle minutter til at tænke over de præsenterede ideer og eksempler, hvilke de vil anvende i deres egen hverdag med eleverne. Bed dem reflektere over, hvad de mener om de præsenterede jobmuligheder og de oplistede forslag til aktiviteter til at hjælpe eleverne med at gennemføre deres karriereplan? Hvad er specielt positivt? Hvad mener de, der mangler? Er det muligt at implementere aktiviteterne i deres undervisning?

Fremfør i diskussionen vigtigheden af, at underviseren har kontakt til erhvervslivet, virksomheder og organisationer, hvor eleverne kan realisere deres karriere-muligheder.

Instruktøren giver resume af hele enheden – fremhæv også de emner, der ikke blev behandlet under

	gruppearbejdet og diskussionerne. Konkluder forløbet.	
Ressourcer	• Aviser, internet (ledige stillinger ...) • Videoprojektor og pc • Flipover, markere • Uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag) • Skabeloner til kort for livsvej og individuelle udviklingsplan – G.R.O.W. • Materialer til isbrydere (tandstikker og modellervoks) og til inddeling af deltagerne i små grupper (spillekort, puslespil, notesblokke ...)	
Læringsudbytte /ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af afsnittet vil deltagerne være i stand til at: Viden - Beskrive situationen på arbejdsmarkedet - Forklar eleverne om nye muligheder på arbejdsmarkedet som fx iværksætteri, co-working, projekter i samarbejde med virksomheder. Færdigheder - Tilpasse læringsindholdet i relation til de beskæftigelser/-jobtyper, som eleverne vælger, og i forhold til mulighederne på arbejdsmarkedet. - Bruge forskellige aktiviteter til at præsentere eleverne for alle sider af den jobtype, som de har valgt. - Analysere og følge ændringerne på arbejdsmarkedet og fremme de jobtyper, som eleverne er uddannet til. Kompetencer - Opbygge netværk til virksomheder, til arbejdsgivere i lokalsamfundet og samarbejde med professionelle inden for de brancher, som eleverne uddannes til. - Overføre objektive og relevante informationer brancher/beskæftigelse til eleverne. - Opbyg sammen med eleverne karrierplan og individuel udviklingsplan – G.R.O.W. eller kort til livsvej. - Forny indhold, betingelser, undervisning og læringsmetoder	

-
- inkluder vejledning om arbejdsmarkedet og jobbeskrivelser i læringsindhold/studieplan.
 - Opmuntre og styrke elevernes filter til job og muligheder for personlig udvikling.

9 Modul nr. 7 (Meath Partnership, IE)

Konfliktløsning og mægling

Konflikt mellem elever

Modul 7	Konfliktløsning og mægling: Konflikt mellem elever	
Mål	At støtte underviserne i at bruge fælles problemløsning til at klare konflikter i klassen for at nå fair beslutninger.	
Afsnit	7.1 Konfliktløsning	7.2 Mægling: Elev til elev
Tid	180 minutter	180 minutter
Indhold	Dette modul fokuserer på konfliktløsning og mægling i et læringsmiljø og undersøger følgende underemner: Afsnit 1: • Dynamikken i en konflikt, teorier om konflikter giver en basal forståelse af konflikt, og hvorfor konflikter opstår. • Hvordan konflikter indvirker på adfærden. • Konflikttrappen – trin i en konflikts eskalering. Hvordan kan man udvikle en bedre måde at løse konflikter på? Afsnit 2: • Vellykket indgriben. • Introduktion til mægling i et læringsmiljø, og hvordan det kan blive brugt.	
Deltagerforudsætninger	Instruktører og undervisere på erhvervsuddannelserne, som allerede har en basal viden om de emner, der behandles i dette modul.	
Læringsudbytte/ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette modul vil deltagerne kunne: Viden - Indsigt i den grundlæggende konfliktteori og konfliktens dynamik. - Beskrive forskellige tiltag til at løse konflikter i klasseværelset. - Undersøgt deres eget forhold til konflikter. Færdigheder - Bruge forskellige tiltag til at få eleverne til at møde og	

	forstå konflikter på en klar og direkte måde. - Lære nye aktiviteter og øvelser til at klare konflikter i et undervisningsmiljø. - Lære hvordan man succesfuldt klarer konflikter og praktiserer mægling i klasseværelset. Kompetencer - Bruge passende strategier til at håndtere konflikter i undervisningsmiljø og opmuntre og støtte elev til elev mægling.
Ressourcekrav	Projektor og pc; Flipover; uddelingskopier og PowerPoint-præsentationer (se bilag).
Læringsmetoder	Traditionel lærerstyret undervisning, gruppearbejde og rollespil og refleksions-øvelser.

Afsnit 7.1	Konfliktløsning	
Mål	At introducere deltagerne for konfliktens dynamik, undersøge hvordan den påvirker deres adfærd i et undervisningsmiljø.	
Tid	180 minutter	
Indhold	• Konfliktens dynamik og konfliktteori. • Hvordan indvirker en konflikt på adfærden? • Forskellige personlige konfliktmønstre. • Hvordan kan man udvikle en bedre måde at håndtere konflikter på?	
Råd til instruktøren	I fremlæggelsen af dette modul anbefales det, at instruktøren er bekendt med materialet og kan tilføje materiale baseret på sine egne erfaringer med konflikter i et undervisningsmiljø og dermed øge værdien af undervisningsmaterialet. Som instruktør har man fleksibilitet til at kunne udskifte det anbefalede materiale i dette afsnit med sit eget materiale og øvelser.	
"Isbryder"	2 sandheder, 1 løgn For at deltagerne i gruppen kan lære hinanden bedre at kende, er der en meget enkel "isbryder": Hver person skal tænke på 3 ting ved dem selv – 2 skal være sande, 1 skal være løgn. Hver deltager nævner de 3 ting til gruppen, der så skal gætte, hvilken af de 3 ting, der er løgn.	
Læringsmetoder	Generel introduktion Begynd lektionen med at spørge deltagerne: "Hvad er konflikt?!", "Hvorfor opstår den?" og "Hvordan kan den løses?" Tilskynd deltagerne til at dele deres erfaringer med forskellige typer af konflikter i deres undervisningsmiljø med resten af gruppen. Hvilken effekt havde disse konflikter på deres arbejde? Efter en kort diskussion af disse emner, bemærk, at når indbyrdes afhængighed øges vil antallet af konflikter uundgåeligt øges. Der er adskillige grunde til at	Gruppediskussion

	konflikter opstår, og det er ikke altid let at identificere kilden til konflikten.	
	Konfliktens dynamik og konfliktteori Efter gruppediskussion hvor du har introduceret deltagerne for konflikt i en generel og uformel måde, anbefaler vi, at du bruger PowerPoint fra bilagsdelen til at præsentere det teoretiske materiale om konflikter, hvorfor de opstår, virkningerne af en konflikt, konfliktens elementer og konfliktteorier. Det vil forsyne deltagerne med en grundlæggende indsigt i konflikt og konflikthåndtering i et undervisningsmiljø.	PowerPoint "M7_Afsnit 1 Konflikt løsning"
	Hvordan konflikt indvirker på den personlige adfærd Bed hver deltager om at stille sig ved 1 af 4 papirark, hvor der er skrevet henholdsvis ræv, løve, skildpadde og fugl, ud fra hvordan de reagerer på en konflikt. Deltagerne ved hver dyreplads diskuterer, hvad folk har til fælles, og hvordan det adskiller sig fra de andre dyr.	Gruppeøvelse i hvordan du reagerer på en konflikt (personlig adfærd)
	Forskellige konfliktmønstre Lad deltagerne afprøve et scenarie med konfliktløsning gennem rollespil. - Opdel deltagerne i grupper af 3. - Bed hver gruppe vælge 2 rollespillere og 1 observatør. (Der kan være flere end 1 observatør.) - Uddel rollespilssceneriet og observatørskemaet til de valgte deltagere i hver gruppe. Deltagerne som er valgt som spillere skal nu spille konflikten. - Uddel en kopi af tjekliste for konfliktløsning til hver deltager.	Rollespil og gruppediskussion Bilag "M7_Afsnit 1 Uddelingskopi 1-3 Rollespil"

e. Mens rollespillet gennemføres, skal observatøren(erne) i hver gruppe bruge vejledningen på observatørskemaet til at analysere, hvordan de 2 spillere tager ansvar for at løse konflikten.

f. Efter 10 minutter skal observatøren/erne give feedback til teamet.

Efter feedback til rollespillet, faciliteres en gruppediskussion med brug af følgende:

Spørg og diskuter:

Kom med eksempler på, hvordan du har anvendt vejledningen fra tjeklisten for konfliktløsning til at løse en konflikt.

Næste gang du skal løse en konflikt, hvilken vejledning, tror du, vil være den bedste for dig at følge?

Hvorfor valgte du den specifikke vejledning?

Hvordan kan man udvikle en bedre måde at håndtere konflikter på: konflikttrappen

Fortæl ved hjælp af uddelingskopien *9 trin af en konflikt*, hvordan en *ubrudt eskalering af en konflikt* vil resultere i uønskede resultater og følger for alle involverede. På hvert trin kan konflikten eskalere yderligere, hvis der ikke er bevidst opmærksomhed og refleksion.

Så snart du genkender karakteristikaene for de forskellige trin i en konflikt, kan du handle.

Du kan enten forhindre konflikten i at eskalere yderligere, eller du kan bevidst lade konflikten eskalere yderligere. Nogen gange er det sidste brugbart for at gøre konflikten synlig for interessenter og omgivelser. Så snart du har identificeret det trin, konflikten er på, kan du bruge det

Gruppediskussion
Bilag "M7_Afsnit 1
Uddelingskopi 4 9 trin
i konflikteskalering"

	kendskab til selv at finde en konstruktiv løsning, eller du kan se, at det er nødvendigt med hjælp udefra. Disse løsninger vil blive behandlet i afsnit 2.	
	Øvelse i selvrefleksion Giv deltagerne mulighed for i slutningen af lektionen at reflektere over det, der er blevet gennemgået. De skal overveje, hvordan de reagerer på konflikter, og pege på en ting, de vil ændre i deres reaktionsmønster fremover. Bagefter fælles gruppedrøftelse.	Selvrefleksion
Ressourcekrav	Pc og projektor; Flipover + markere; PowerPoint-præsentationer og uddelingskopier (se Bilagsdelene 1, 2, 3).	
Læringsudbytte /ECVET merit	Ved vellykket gennemførelse af dette afsnit vil deltagerne kunne: Viden - Beskrive konfliktteori og konfliktens dynamik - Identificere og reflektere over personlige konfliktmønstre. Færdigheder - Identificere konflikttyper og hvilket trin konflikten er på. - Analysere deres egen reaktion på konflikter. Kompetencer - Reflektere over deres egne reaktioner på konflikter.	

Afsnit 7.2	Mægling: Elev til elev
Mål	Introducere deltagerne for teknikker til konfliktløsning, herunder mægling.
Tid	180 minutter
Indhold	- Konflikthåndteringsstil og 5 typer af indgriben. - Hvad er mægling? Hvordan kan man bruge mægling i klassen?

Råd til instruktøren	Instruktøren skal have erfaring med teknikker til mægling i et undervisningsmiljø, så værdien af øvelsesmaterialet udbygges. Instruktøren har mulighed for at udskifte det anbefalede materiale til dette afsnit med sit eget materiale og øvelser.	
"Isbryder"	Til mit forsvar Inden man går i gang med denne opvarmningsøvelse, skriver man en række scenarier på flipoveren. Det skal være ting, som folk normalt vil undskylde for. For eksempel: • Ikke at have lavet sit hjemmearbejde • Ikke at have fuldført et projekt • Komme for sent på arbejde • Glemte en aftale • Ikke vil med en tur i byen. Forklar deltagerne, at dette er eksempler på ting, som folk ofte kommer med skøre undskyldninger for. Fordel deltagerne i grupper, og bed dem finde på nogle tossede undskyldninger til eksemplerne, som du har skrevet. Diskuter bagefter i fællesskab gruppernes undskyldninger og de tanker, der gik forud for udformningen af deres undskyldninger: • Var det erfaringsbaseret? • En udvælgelsesproces? • Ideer som udsprang af andre ideer? etc.	
Læringsmetoder	Forklar de 2 hovedmål, der er i tilgange til håndtering af konflikter i undervisningsmiljø: 1) forhindre unødvendige konflikter og/eller 2) forsøg at opnå enighed om løsninger, når konflikter opstår. I denne lektion vil vi tilskynde deltagerne til at vælge/identificere deres måde at håndtere konflikter på. Nøglen til at forhindre, håndtere og løse konflikter effektivt er evnen til at reagere passende i forhold til situationen. Der er 5 måder at håndtere konflikter på	Gruppediskussion Øvelse: "M7_Afsnit 2 Uddelingskopi 1"

	undgå, konkurrence, søge kompromis, tilpasse sig og samarbejde. Det svarer til: • Undgå – ignorere, nægter at lade sig inddrage • Konkurrence – forsøger at vinde • Søge kompromis – jeg får noget, du får noget • Tilpasse sig – viser vilje, men bøjer af • Samarbejde – går efter en vinder-vinder-løsning. De 5 stile af konflikthåndtering har hver deres berettigelse i bestemte situationer. Man skal vælge den stil, der passer til konflikten. Det individuelle valg af stil til håndtering af en konfliktsituation vil variere afhængig af faktorer som forbindelsen mellem parterne, vigtigheden af konflikten for hver part.	
	Mægling til løsning af konflikter Mægling er en metode, der er bredt anvendt på uddannelsesområdet som lærerstyret mægling eller initiativer i mægling elever imellem. I denne lektion vil vi fokusere på mægling som et redskab til konfliktløsning mellem to elever, hvor læreren/instruktøren har rollen som mægler. Brug PowerPoint til at introducere deltagerne for mægling og faserne i denne metode.	Klasseundervisning PowerPoint-præsentation "M7_Afsnit 2 Mediation" "M7_Afsnit 2 Uddelingskopi 2"
	Færdigheder i mægling I denne lektion undersøger vi 5 færdigheder, som er nødvendige for at blive en god mægler. Det er et teoretisk input, og der skal bruges PowerPoint.	Klasseundervisning PowerPoint "M7_Afsnit 2 Mediation færdigheder"
	Færdigheder i mægling – gruppeøvelse Dan 5 grupper og give hver gruppe en af de 5 nøglefærdigheder. Giv grupperne	Øvelse

	markere og flipover-papir. Bed hver gruppe besvare følgende spørgsmål: - Kom med 1-2 udfordrende situationer fra hverdagen, hvor denne færdighed var (ville have været) brugbar (husk fortrolighed). Hvordan vil du bruge/ville du have brugt den? - Hvilket råd har du til brug af denne færdighed, eller hvilke erfaringer har du med at bruge denne færdighed? (Lav liste med Do's and Don'ts). - Hvad er vigtigt, at det mangler i disse 5 færdigheder? Gruppearbejde i 15 minutter derefter 20 minutters fremlæggelse og diskussion.	
	Færdigheder i mægling – rollespil Dette rollespil viser en klassisk situation, der også vil kunne opstå i et undervisningsmiljø. Der er vejledning og tjekliste til spillerne, mægleren og obeservatørerne. Det giver deltagerne mulighed for at praktisere de 5 nøglefærdigheder og reflektere over deres evner.	Se M7 "M7_Afsnit 2 Uddelingskopi 3"
	Vurdering og evaluering	Selvrefleksion og feedback
Ressourcekrav	Pc og projektor; Flipover og markere; cellotape/dekorationstape, Uddelingskopier og PowerPoint (se bilag).	
Læringsudbytte/ ECVET merit	Efter vellykket gennemførelse af dette afsnit vil deltagerne kunne: Viden - Beskrive en mæglingsproces. - Identificere de 5 nøglefærdigheder, der kendetegner en god mægler. Færdigheder - Bruge forskellige teknikker til bedre at kunne håndtere	

konflikter.

- Styrke deres færdighed i aktiv lytning.
- Lære nye teknikker til mægling.

Kompetencer

- Selvstændigt anvende teknikker til konfliktledelse.
- Selvstændigt anvende færdigheder i mægling.

10 Vurderingsskema

1. Hvad er problemet ved mange læringsteorier ifølge Knud Illeris?

- a) De har for megen fokus på drivkraft-dimensionen
- b) De har for megen fokus på indholdsdimensionen
- c) De har for megen fokus på kommunikation
- d) De har for megen fokus på lærerens rolle.

2. Indholdsdimensionen i Knud Illeris' læringsteori drejer sig om:

- a) Hvad er lært?
- b) Elevens motivation
- c) Elevens følelser
- d) Elevens psykiske balance.

3. Hvad skaber drivkraft-dimensionen i Knud Illeris' læringsteori?

- a) Viden og færdigheder
- b) Adfærdsmønstre
- c) Metoder og strategier
- d) Mental energi, der er nødvendig for at tilegnelse af læring kan finde sted.

4. Hvad bidrager samspils-dimensionen i Knud Illeris' læringsteori til?

- a) Viden
- b) Metoder og strategier
- c) Den impuls, der igangsætter læringsprocessen
- d) Evnen til at fungere og engagere sig i hverdagens udfordringer.

5. Hvor er filosofen Jean Piaget født?

- a) USA
- b) Frankrig
- c) Schweiz
- d) Belgien.

6. Hvilket af de følgende elementer indgår ikke i et læringsmiljø?

- a) Akustik
- b) Lys
- c) Forældreskab
- d) Varme.

7. Hvilket af de følgende udsagn om akustik (støjniveau) i klasseværelset er korrekt?

- a) Støj er en akustisk barriere, der hindrer undervisning og læring.
- b) Akustik har ikke noget at gøre med undervisning og læring.

- c) Stille klasseværelser er bedre for eleverne.
- d) Underviseren skal opretholde stilhed i klasseværelset for enhver pris.

8. Hvilket af de følgende udsagn om effektivt/befordrende læringsmiljø er falsk?

- a) Effektivt/befordrende læringsmiljø tillader eleverne at arbejde i små grupper.
- b) Lys, varme og akustik er dele af et effektivt/befordrende læringsmiljø.
- c) Effektivt/befordrende læringsmiljø inkluderer interaktive undervisnings- og læringsredskaber.
- d) Effektivt/befordrende læringsmiljø skal være oplyst.

9. Hvilket af de følgende udsagn er ikke en af fordelene ved gruppearbejde i mindre grupper?

- a) Det fremmer udviklingen af kritisk stillingtagen hos eleverne
- b) Det hjælper underviseren til at opretholde ro og orden i klasseværelset
- c) Eleverne får mulighed for at lære af hinanden og lære med hinanden
- d) Det fremmer elevens læring og resultater.

10. Hvilken af de følgende ting er ikke et interaktivt læringsredskab til brug i undervisningen?

- a) Moodle
- b) Skype
- c) TV
- d) Smartboard.

11. Hvilke trin er inkluderet i „4 trins metoden til vejledning“?

- a) Forberedelse, præsentation, anvendelse og evaluering.
- b) Planlægning, demonstration, brug og evaluering.
- c) Forklaring, præsentation, anvendelse og fortolkning.
- d) Forberedelse, tilkendegivelse, øvelse og evaluering.

12. Hvad forstår du ved forkortelsen ACID?

- a) Anvendelse, overvejelse, information, demonstration.
- b) Optagelse, koncentration, intelligens, beskrivelse.
- c) Opmærksomhed, nysgerrighed, interesse, ønske.
- d) Omhu, overvejelse, instruktion, definition.

13. Hvad er det første trin i introduktion af ikke-klasseværelse-baseret arbejde?

- a.) Etablering og kommunikation af mål
- b.) Spore fremskridt
- c.) Sammenlign ikke-klasseværelse-baseret arbejde med klasseværelse-baseret arbejde
- d.) Find ud teenagers' behov ved at lade dem udfylde et spørgeskema.

14. Hvem opfandt magtens tårn?

- a) Friedrich Händel
- b) Friedrich Nietzsche
- c) Friedrich Fröbel
- d) Friedrich Haider.

15. Hvor vigtig er kontrol af gruppeopgave med hensyn til ikke-klasseværelse-baseret arbejde i procent?

- a) 90 %
- b) 50 %
- c) 30 %
- d) 20 %

16. Hvilket af de følgende udsagn forklarer ikke, hvorfor klasseregler er vigtige specielt for udsatte elever?

- a) Klasseregler er vigtige, fordi udsatte elever godt kan lide at følge regler.
- b) Klasseregler er vigtige, fordi udsatte elever behøver et understøttende læringsmiljø, hvor de ikke trues eller er bange for at spørge om hjælp.
- c) Klasseregler er vigtige, fordi udsatte elever har behov for at lære at arbejde i venlig, imødekommende og respektfuld måde.
- d) Klasseregler er vigtige, fordi alle lærere skal vise samme respekt og hensyn til alle elever ved at følge de aftalte regler.

17. Anbring de følgende trin til at gennemføre klasseregler i den rigtige rækkefølge:

- a) Lærere drøfter klasseregler
- b) Elever diskuterer klasseregler
- c) Elever bliver enige om et sæt klasseregler
- d) Elever bliver enige om skolens eksisterende ordensregler
- e) Lærerne tiltræder klassereglerne
- f) Lærerne bliver enige om mulige konsekvenser, hvis en elev ikke følger aftalen.

18. Hvilke af følgende udsagn forklarer, hvordan en lærer skal reagere, hvis elever ikke følger klassens regler?

- a) Læreren skal lade eleverne selv finde en løsning på overtrædelse af reglerne.
- b) Eftersiding er den eneste måde, så eleverne forstår, at de skal følge den fælles aftale.
- c) Læreren skal gøre det klart fra begyndelsen, hvilke konsekvenser dårlig opførsel vil få, og skal reagere på overtrædelser af reglerne på en rolig og objektiv måde.

- d) Læreren skal altid reagere med fast hånd over for selv mindre forseelser, så vil eleverne retter ind hurtigere.

19. Hvad er procenten for læringssucces, når eleverne hører, ser, taler med og er aktivt inddraget i læringsprocessen?

- a) 80-90 %
- b) 50-60 %
- c) 30-40 %
- d) 10-20 %

20. Hvilket af de følgende udsagn forklarer, hvorfor udsatte elever foretrækker praktiske aktiviteter i undervisningen?

- a) Praktiske aktiviteter hjælpe dygtige elever til at vise deres færdigheder over for ikke så dygtige elever.
- b) Den enkelte elev kan gennem praktiske aktiviteter arbejde individuelt uden at skulle arbejde sammen med de andre i klassen.
- c) At arbejde med praktiske opgaver er motiverende for alle elever.
- d) De fleste elever foretrækker lærerorienterede metoder, fordi de ikke skal involvere sig.

21. Hvilket af de følgende udsagn er et vigtigt råd om, hvordan man bliver en dygtig lytter?

- a) Forsøg ikke at give feedback
- b) Tænk på, hvad du skal svare, medens du lytter
- c) Opresumere over for taleren hovedpunkterne i beskeden
- d) Give råd.

22. Hvilket af de følgende udsagn er den bedste måde at give feedback på?

- a) "Din opførsel er barnlig."
- b) "Når jeg taler til dig, ser du på dit ur og trommer i bordet. Jeg har en følelse af, at du ikke lytter til mig."
- c) "Du lytter aldrig til, hvad jeg siger. Du respekterer mig ikke."
- d) "De sidste 3 dage har du opført dig arrogant og selvoptaget."

23. Hvad er andelen af non-verbale tegn i kommunikation?

- a) 2/3
- b) 50 %
- c) 90 %
- d) 1/3

24. Hvilket af de følgende udsagn er ikke en teknik til at styrke/understøtte eleverne?

- a) Give eleverne mulighed for at komme med feedback på undervisningen

- b) Give eleverne mulighed for at bruge en hvilken som helst informationskilde til at forberede en præsentation
- c) Lad eleverne arbejde parvis
- d) Bed eleverne lægge deres smartphones ned i taskerne, da de forstyrrer undervisningen.

25. er at have en positiv eller negativ forventning om noget og ved at opføre sig tilsvarende, vil disse forventninger gå i opfyldelse.

- a) Følelsesmæssig konflikt
- b) Selvopfyldende profeti
- c) Reduceret uoverensstemmelse
- d) Begrænset tillid.

26. Hvilke er tidlige advarselssignaler om frafald?

- a) Dårlig præstation ved opgaver
- b) Deltagelse i ekstra aktiviteter uden for pensum
- c) Får ikke lavet hjemmearbejde
- d) Gode skolepræstationer
- e) Aggressiv adfærd.

27. Hvilke er de 4 karakteristika for et vellykket program til reduktion af frafald?

- a) Faire og konsekvente regler, der er klart meldt ud
- b) Stort engagement hos lærerstaben
- c) Lave forventninger til succes
- d) Lav lærerinvolvering og/eller -ansvarlighed
- e) Små klassestørrelser
- f) Opmærksomhed på elevers individuelle behov
- g) Kvalitetsledelse
- h) Lav grad af engagement i produktive læringsaktiviteter
- i) Inkonsekvente regler.

28. Hvilke fordele har skole-hjem-samarbejdet for eleverne?

- a) Mere positiv holdning til skolen
- b) Større fornemmelse af lokalsamfundet
- c) Højere præsentation, bedre fremmøde og mere konstant fuldført hjemmearbejde
- d) Højere fuldførelsesrater og indskrivning på kortere eller længere uddannelser
- e) Mere positiv opfattelse af lærerne
- f) Viden om hvordan man bedre kan støtte eleverne.

29. På dette trin begynder man at vise interesse for sin fremtid, man undersøger sine personlige karaktertræk, interesser, færdigheder og værdier. I denne periode begynder man at lægge vigtige planer for sin fremtid.

- a) Vækst - 0 til 14
- b) Udforskning - 15 til 24
- c) Etablering - 25 til 44
- d) Opretholdelse - 45 til 64
- e) Nedtrapning - 65+

30. Hvad kan du som lærer gøre for at forbinde skole og erhvervsliv?

- a) Hold streng fokus på læringsindhold i klassen
- b) Organiser chats/samtaler om karrieremuligheder for de elever, der stadig er på skolen
- c) Når du taler om arbejde og erhvervsliv, så brug en teoretisk tilgang
- d) Organiser virksomhedsbesøg, så eleverne kan se jobbene i aktion og på virkelige arbejdspladser
- e) Lav arrangementer om praktisk jobberfaring og sommerferiejob for eleverne.

31. Hvilket af de følgende udsagn hører ikke til i de klassiske konfliktteorier:

- a) Konflikter er forårsaget af ballademagere
- b) Konflikter er et naturligt resultat af forandringer
- c) Konflikter er dårlige
- d) Konflikter skal undgås og undertrykkes.

32. Under kurset er du blevet præsenteret for de 9 trin i eskalering af en konflikt. Et af de følgende udsagn er ikke et trin på konfliktrappen:

- a) Positioner fastlåses
- b) Opbygning af fjendebilleder
- c) Polarisering
- d) Harmonisering.

33. For at blive en god mægler er der et sæt af ønskværdige færdigheder. Hvilken af de følgende er påkrævet for en mægler:

- a) Færdigheder i udspørgen og afklaring
- b) Færdigheder i at parafrasere
- c) Forhandlingsfærdigheder
- d) Færdigheder i aktiv tale.

34. Aktiv lytning betyder ikke blot fuldstændig fokus på den talende, men også ... fuldend sætningen med den korrekte løsning:

- a) Vise aktivt verbale og non-verbale tegn på lytning
- b) Efterligne den talendes kropssprog
- c) Tage noter til for at forstå den talendes budskab
- d) Luk dine øjne for at opnå fuld koncentration.

35. Mægling er involvering af en upartisk tredje part til at støtte og hjælpe de involverede i en konflikt med at komme frem til en løsning. Hvilket af de følgende udsagn er *ikke* en del af en mægling?

- a) Ansigt til ansigt samtaler mellem parterne i konflikt
- b) Tvungen deltagelse
- c) Lige muligheder for alle deltagere til at tale og forklare deres opfattelse af tingene
- d) En fælles aftale mellem parterne.

Løsninger på de stillede spørgsmål:

(S=spørgsmål; B=besvarelse)

S	B	S	B	S	B	S	B	S	B
1	b	8	d	15	d	22	b	29	b
2	a	9	b	16	a	23	a	30	b-d-e
3	d	10	c	17	a-f-e-d- b-c	24	d	31	b
4	c	11	a	18	c	25	b	32	d
5	c	12	c	19	a	26	a-c-e	33	a
6	c	13	a	20	c	27	a-b-e-g	34	a
7	a	14	c	21	c	28	a-c-d	35	b

11 Bibliografi

Publikationer:

Modul 1:

Illeris, Knud (2007): How We learn: Learning and Non-learning in School and Beyond London/New York, Routledge

Illeris, Knud (2003) Learning, Identity and Self-Orientation in Youth - Nordic Journal of Youth Research.

Illeris, Knud (2008) Transfer Learning in the Learning Society. International Journal of Lifelong Education.

Piaget, Jean (1952) The Origins of Intelligence in Children. New York, International Universities Press.

Modul 3:

Peter G. Beidler, "Risk Teaching: Reflections from Inside and Outside the Classroom", Coffeetown Press, 2012

Louanne Johnson, "TEACHING OUTSIDE the BOX – HOW TO GRAB YOUR STUDENTS BY THE BRAINS", JOSSEY BASS; 2015

Nick Veevers and Pete Allison, "Kurt Hahn: Inspirational, Visionary, Outdoor and Experiential Educator", Sense Publishers, 2011

Jennifer Serravallo, "The Literary Teacher's Playbook", Heinemann, 2014

For German participants:

Annette Reiners, "Praktische Erlebnispädagogik", ZIEL – Zentrum für interdisziplinäres erfahrungsorientiertes Lernen GmbH, 2013

Wolfgangg Mattes, "Methoden für den Unterricht", Schöningh 2011

Kathrin Ding, "Ideen für die Praxis - Pädagogik/Psychologie: Wie motiviere ich im Unterricht?: Ein praxisorientiertes Handbuch zum Motivationsprinzip", BRIGG PÄDAGOGIK Verlag, 2012

Modul 4:

Andrea Laake, "Teach the Teacher: Schülercoaching in der Schulpraxis", Cornelsen: Scriptor, 2012.

Modul 7:

Mediation@MIT, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, MA, 2002

Conflict Resolution Education Program Report, Donna Crawford and Richard Bodine, 1996 (US Department of Justice and US Department of Education)

FES: Youth Leadership Development Programme, Module on Conflict Resolution

Videomaterialer:**Modul 3:**

<https://www.youtube.com/watch?v=DhlALcVFpCc>

<https://www.youtube.com/user/DSBPCProDevelopment>

<https://www.youtube.com/watch?v=DhlALcVFpCc>

Links til hjemmesider:**Modul 2:**

<http://www.edutopia.org/technology-integration-guide-description>

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/josh.12263/pdf>

https://www.bemidjistate.edu/its/elearning/resources/articles/files/Ten_Core_Principles-Boettcher.pdf

http://journals.cambridge.org/abstract_S0958344000000215

www.teachervision.com

<http://www.ucd.ie/t4cms/UCDTLT0021.pdf>

Modul 3:

Emne "isbryder"

<http://www.icebreakergames.org/>

<http://www.icebreakergames.org/games/the-superhero-game/7.aspx>

Emne "motivation"

<http://www.fluentu.com/english/educator/blog/effective-esl-teaching-strategies-motivation/>

Emne "undervisningsmetode"

<http://teach.com/what/teachers-teach/learning-styles>

Emne "læring udenfor klasseværelset"

<http://www.ascd.org/publications/newsletters/education-update/oct10/vol52/num10/Learning-Outside-the-Classroom.aspx>

Modul 4:

http://pdst.ie/sites/default/files/active%20methodology_0.pdf

Modul 5:

http://www.creducation.org/resources/nonverbal_communication/classroom_activity_ideas.html

http://peer.hdwg.org/sites/default/files/4%20NonverbalCommunication-CommunicationSkills-Peer_Training.pdf

"Guidebook" fra projektet "WELNESS - Skills for True Wellbeing" (LLP GMP) nr. 527797-LLP-1-2012-1-RO-GRUNDTVIG-GMP:

<http://www.wellnessllp.eu/it/download/category/1-resources.html#>

<https://www.mindtools.com/CommSkll/ActiveListening.htm>

<http://www.skillsyouneed.com/ips/active-listening.html>

<http://www.skillsyouneed.com/ips/feedback.html>

<http://www.rightattitudes.com/2008/02/20/sandwich-feedback-technique/>

<http://www.skillsyouneed.com/ps/personal-empowerment.html>

<http://www.edutopia.org/blog/empower-students-adora-svitak>

<http://www.wholechildeducation.org/blog/empower-students-5-powerful-strategies>

Modul 6

<http://www.performanceconsultants.com/grow-model>

<http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/projektno-sodelovanje/Crocoos/FinalResearchReportCroCooS.pdf>

http://www.cpi.si/files/cpi/userfiles/Publikacije/CPI_evropski_prostor_ostani_V_SOLI.pdf

http://www.pedagogika-andragogika.com/files/datoteke/pad_zborniki/pad-zbornik-2012.pdf

http://www.directionservice.org/cadre/parent_family_involv.cfm

<https://www.starr.org/index.php>

Modul 7

<http://www.skillsyouneed.com/ips/mediation-skills.html>

<http://www.fao.org/docrep/w7504e/w7504e07.htm>

http://www.creducation.org/resources/resolving_conflicts/files/resources.html

http://www.new2teaching.org.uk/tzone/education/behaviour/Managing_conflict.asp

http://www.campus-adr.org/cr_services_cntr/mit_all.pdf